

Onderwerp: Scenario onderzoek milieustraten gemeente Overbetuwe

Ons kenmerk: 20rv000073

Nummer:

Elst, 21 juli 2020

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1. Het door Royal Haskoning/DHV opgestelde onderzoeksrapport met de bijlagen voor kennisgeving aan te nemen
2. De ambitie uit te spreken een circulair ambachtscentrum te realiseren binnen een termijn van 5 tot 7 jaar.
3. In te stemmen met het adequaat in stand houden van in ieder geval de milieustraat Elst en onderzoek te doen naar de mogelijkheid om, in de aanloop naar de verwezenlijking van een circulair ambachtscentrum, de locatie Andelst voortijdig te sluiten.
4. Het college opdracht te geven een projectplan uit te werken voor het nader onderzoeken van de varianten om te komen tot een circulair ambachtscentrum.

2. Inleiding

Op 19 mei hebben wij u geïnformeerd over het door Royal Haskoning/DHV opgestelde onderzoeksrapport naar de scenario's voor de milieustraten in onze gemeente. Het rapport bestaat uit een hoofdrapport en zes bijlagen. In het hoofdrapport zijn de belangrijkste bevindingen van het onderzoek verwoord. De bijlagen geven een verdieping op de onderzoeksresultaten. Het hoofdrapport start met een managementsamenvatting waarin de aanpak en de resultaten van het onderzoek zijn verwoord. Hierin is ook het advies vanuit de onderzoekers opgenomen. Op 7 juli hebben de onderzoekers het rapport aan u toegelicht in een informatiebijeenkomst van het college en heeft u de nodige vragen kunnen stellen.

Wij hebben ons over de resultaten van het rapport gebogen en komen tot de conclusie dat het raadzaam is dat u zich uitsprekt over uw ambitie op de langere termijn, zijnde de ontwikkeling van een circulair ambachtscentrum. De vorm waarin, de locatiekeuze (huidige locatie of elders in de gemeente) en de wijze van exploitatie kunnen dan onderdeel zijn van nadere studie. Het uitspreken over de realisatie van een toekomstbestendige voorziening vormt daarmee gelijk het kader voor hetgeen op korte termijn aan stappen kan worden gezet om op een zo efficiënt en klantvriendelijk mogelijke wijze onze afvalverwijdering via de milieustraten te organiseren.

3. Doel en beoogd effect

Een besluit te nemen over het ontwikkelen van circulaire ambachtscentrum waardoor we als gemeente Overbetuwe kunnen streven naar een inrichting waarin verschillende initiatieven slim ten opzichte van elkaar zijn gesitueerd om de circulaire economie te bevorderen. Zo wordt samenwerking tussen milieustraten en kringloopwinkels gestimuleerd waardoor er minder herbruikbare producten laagwaardig worden hergebruikt of in afvalverbrandingsinstallaties terecht komen. Daarnaast wordt er ook gewerkt aan levensduurverlenging van producten door het repareren en opknappen van producten en door het maken van nieuwe producten van bestaande materialen. Kortom, een toekomstbestendige voorziening realiseren.

4. Argumenten

1.1. *Het onderzoeksrapport en de bijlagen bevatten de informatie die gevraagd is om inzicht te krijgen in de mogelijke scenario's voor de ontwikkeling van de milieustraten.* In het rapport worden 5 scenario's met elkaar vergeleken. Dit is een globale vergelijking die u in staat stelt een eerste afweging te maken en te komen tot uitspraken over een vervolgaanpak.

2.1. *Het kiezen voor een circulair ambachtscentrum is het meest toekomstbestendig op de langere termijn.*

Bij het definiëren van een toekomstbestendige milieustraat is gekeken naar wat dit dan inhoudt. Hierbij zijn de ontwikkelingen op het gebied van circulaire economie van belang. De circulaire economie heeft als doel om producten, halffabricaten en grondstoffen zo lang mogelijk in circulatie te houden en verspilling van grondstoffen en energie zoveel mogelijk tegen te gaan. De implementatie van de circulaire economie vergt tijd en vraagt inspanningen van en samenwerking met onder meer overheid, kennisinstituten, producenten, ondernemers en inwoners. Met een circulair ambachtscentrum faciliteren wij de totstandkoming van deze circulaire economie en zetten we ons op het behalen van de VANG-doelstellingen.

2.2. *Met de ontwikkeling van een circulair ambachtscentrum is de gemeente voldoende toegerust om de VANG-doelstellingen te halen.*

Specifiek voor gemeenten zijn in een deelprogramma "Van afval naar grondstof" (VANG) doelen geformuleerd om een zeker percentage recycling van huishoudelijk afval te behalen en de hoeveelheid restafval per inwoner te verminderen. De VANG-doelstellingen voor 2020 gaan uit van 75 % afvalscheiding en maximaal 100 kg restafval per inwoner. Voor 2030 streven de VANG-doelstellingen naar maximaal 30 kg restafval per inwoner. Het streven is om in 2050 een circulaire economie te hebben waarin er geen restafval meer aanwezig is. Een toekomstbestendige milieustraat, als onderdeel van de inzameling van huishoudelijke afvalstromen, sluit hier op aan. Daarnaast zullen wij ook werken aan een vernieuwing van ons beleid en bereiden wij een gemeentelijk grondstoffenbeleid voor. Daarin kunt u uw kaders stellen ten aanzien van o.a. het klein huishoudelijk afval.

2.3. *Met de ontwikkeling van een circulair ambachtscentrum richt de gemeente zich op de toekomst.*

Uit het rapport kan worden opgemaakt dat het verstandig is om op dit moment al na te denken over de vraag hoe een circulair ambachtscentrum kan worden gerealiseerd. Op termijn zullen de huidige voorzieningen in Elst en Andelst niet meer voldoende faciliterend zijn om aan de VANG-doelstellingen te voldoen. Ook de afweging of een dergelijke exploitatie op gemeentelijke schaal kan plaatsvinden dan wel in samenwerking met andere gemeenten of marktpartijen vraagt voldoende voorbereidingstijd om deze stap te kunnen zetten. Daarbij is het plaatsen van een stip op de horizon wel een belangrijke stap waarbij de raad een richtinggevende uitspraak doet op basis waarvan het college nader onderzoek kan gaan doen en tot een uitwerking kan komen.

3.1. *Het toegroeien naar een circulair ambachtscentrum kan gepaard gaan met het tussentijds concentreren van de inzameling op 1 milieustraat, zijnde Elst.*

Op de milieustraat in Andelst wordt een beperkt aantal milieustromen ingezameld. Een uitbreiding hiervan is ook niet mogelijk, omdat een verdere groei fysiek niet kan worden gefaciliteerd. Andelst is vooral waardevol om voor de meest gebruikelijke afvalstromen die richting milieustraat gaan een voorziening te bieden die dichtbij de bewoners van het westelijk deel van de gemeente ligt. Om het beter scheiden van afval te bevorderen kan het gewenst zijn om de komende jaren de inzameling al op 1 plaats te concentreren. Dat

betekent voor een deel van de inwoners weliswaar meer reistijd, maar ook meer mogelijkheden als het gaat om de afvalfracties. In Elst kunnen meer afvalstromen worden aangeboden en met ruimere openingstijden is de capaciteit voor de komende jaren ook toereikend. Wij stellen voor om een en ander de komende tijd nader uit te werken.

3.2. Voor de tussenliggende jaren kan met de huidige voorzieningen op een adequate wijze nog vormgegeven worden aan onze taakstelling.

Door als gemeente Overbetuwe te concentreren op een voorziening zoals hiervoor is beschreven, kunnen we ook op adequate wijze vorm gaan geven aan onze taakstelling. Kijkend naar de bedrijfsvoering is daar zeker winst te halen. Als we alleen al kijken naar de bemensing, de vervoersbewegingen, de containers, overige materialen, etc. levert dat natuurlijk een besparing op als we terug gaan naar een voorziening. Zoals beschreven stellen we voor om het een en ander de komende tijd nog wat nader uit te werken. Daarbij zullen we ook aandacht schenken aan bedrijfsmatige verbetervoorstellen waarbij wet- en regelgeving, de taakstelling en service richting onze inwoners centraal staan. Bij deze uitwerking zullen wij ook eventuele investeringen in beeld brengen.

4.1. Het uitwerken van het rapport voor wat betreft de lange termijnscenario's vraagt een nieuwe onderzoeksopdracht.

Wanneer u instemt met de richting die in het onderzoeksrapport is aangegeven, is het nodig om hier verder vorm en inhoud aan te geven. Het is te doen gebruikelijk om hiervoor een projectplan te maken en op basis hiervan het nadere onderzoek in te richten. Hier zullen ook middelen mee gemoeid gaan waarin nu nog niet in de begroting is voorzien. Wij verwachten niet dat deze middelen het bedrag te boven gaan waar wij als college een besluit over kunnen nemen en welke u met een begrotingswijziging in beeld krijgt.

4.2. Nog niet alle aspecten ten aanzien van de scenario's 3, 4 en 5 zijn in voldoende mate in beeld om een definitief besluit te nemen.

Op basis van de huidige onderzoekresultaten kan nog geen goede afweging plaatsvinden tussen de scenario's 3, 4 en 5. Ook niet alle aspecten zijn in het rapport meegenomen. Zo vraagt een ontwikkeling van een circulair ambachtscentrum op de huidige locatie waarschijnlijk een verplaatsing van de werf of de brandweerkazerne. Naar de mogelijkheden daarvan is niet gekeken en ook zijn de kosten niet in beeld gebracht die een dergelijke verplaatsing met zich meebrengen. Dat is wel nodig voor een integrale afweging. Ook hebben wij geen overleg gevoerd met omliggende gemeenten of anderszins. Dit zouden wij willen betrekken bij een volgende onderzoeksfase. Een ander alternatief scenario mag ook niet uitgesloten worden in dit stadium.

Daarnaast willen wij ook de pilots in Nederland volgen om de leeraspecten binnen die pilots mee te kunnen nemen voor de Overbetuwse uitwerking. Op dit moment is het circulair ambachtscentrum in Oss ons belangrijkste referentiekader.

5. Kanttekeningen en risico's

3.1 Het gedrag van onze inwoners is ook bepalend voor de kosten die we maken.

De huidige milieustraten zijn er natuurlijk voor bedoeld om de grote hoeveelheid ongescheiden huishoudelijk afval omlaag te brengen. Door de mogelijkheid aan te bieden om het huishoudelijk afval gescheiden weg te brengen kunnen we het afval zoveel mogelijk hergebruiken.

We kunnen echter niet stil blijven zitten. De wet- en regelgeving verandert, maar ook in de afgelopen tijd is er op het gebied van afvalstromen veel veranderd. Als laatste zien we ook helaas een verandering bij onze bezoekers in met name houding en gedrag. Al deze zaken vragen om een flexibele bedrijfsvoering die aansluit bij de actuele situatie. Een mooi voorbeeld hiervan is de verruiming van de openingstijden tijdens de coronacrisis om de pieken daarmee op te vangen. Hierdoor zijn er wel extra kosten gemaakt die niet zijn

8. Relevante stukken

1. 20bij06426 Rapport scenario-ontwikkeling milieustraten Gemeente Overbetuwe
2. 20bij06428 Bijlagen 1, 2, 3, 5 en 6 behorende bij rapport scenario-ontwikkeling milieustraten Gemeente Overbetuwe
3. 20bij06427 Bijlage 4 behorende bij rapport scenario-ontwikkeling milieustraten gemeente Overbetuwe
4. 20rv000073 raadsvoorstel behorende bij scenario-ontwikkeling milieustraten
5. 20rb000085 concept-raadsbesluit

Portefeuillehouder: D.E.W. Horsthuis

De behandelend ambtenaar D. Derks. Technische vragen dienen uiterlijk de donderdagmorgen om 08.00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl.